

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in velja po posti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLVII.

V Ljubljani, 24. vel. serpana 1894.

List 34.

Vsemu svetu.

Apostoljsko pismo sv. Očeta Leona XIII.

Vsem knezom in narodom sporoča papež Leon XIII pozdrav in mir v Gospodu.

(Konec.)

13. Bodoča podoba kerščanske zemlje.

To premišljujoč in z vso dušo po tem hrepeneč zremo v daljavi prihodnji red stvari in mi ne poznamo nič bolj ljubeznjivega, kakor pogled na blagor, ki se iz tega razvija. Mi si skoraj ne moremo predstavljati, kako bi naenkrat pričeli narodi tekrovati v vseh odličnih delih, v sreči in prospevanju, ako bi se dosegel mir in pokoj, ako bi se pospeševalo vednostno napredovanje, ako bi se poleg tega po kerščanski šegi in po Naših predpisih vstanavljale zadruge kmetovalcev, rokodelcev in raznih obertnij; s tem bi se zaterlo požrešno odušstvo, s tem bi se pa tudi razširilo polje za koristna dela.

14. Evropa — ognjišče kerščanske omike.

Vpliv teh blagodejnih naprav bi se pa ne omejeval samo na omikane narode, temveč bi se kakor vode bogata reka razširjal na dolgo in široko. Kakor smo rekli že v vvodu, treba je namreč pomisliti, kako brezštevilni narodi že stoletja čakajo na to, odkod da bi prejimali luč resnične omike. Dasi so glede večnega zveličanja narodov sklepi Večnega daleč od razumevanja človeškega, vendar ni verski razkol najmanj kriv, da je še po raznih krajih na zemlji razširjeno nesrečno praznoverje. V kolikor namreč more človeško spoznavanje sklepati iz dogodkov, zdi se, da je Bog Evropi odločil nalogo: nositi omiko kerščanskih narodov polagoma v vse pokrajine. Z delom prešnjih časov doseženi pričetki

in napredki kazali so veselo rast, ko se je nenadoma v šestnajstem stoletju vnel razpor. Prepri razdvojili so kerščanstvo in vojske so požerle Evropi moči; te razmere pa so neizmerno škodljivo vplivale na misijone. Ker vzroki razkola še vedno obstajajo, zato se ni čuditi, da živi še toliko ljudi omreženih v nečloveške nravi in grozne verske razvade. Zato se trudimo vsi, da se zaradi splošnega blagra zopet vstanovi nekdanja jedinst. Časovne razmere so ugodne, da se vstanovi tako soglasje in da se daleč na okrog razširjajo dobrote kerščanske modrosti, ker smisel za pobratimstvo med ljudmi ni bila nikdar globeje utisnjena v serca in ker človek ni nikdar človeka gorečneje iskal, bodisi da si pridobi znanosti ali pa da mu pomaga. Vozovi in ladije prehajajo z neverjetno hitrostjo neizmerne pokrajine po suhem in po morju; to bi ne donasalo le krasnih koristi za tergovino in vedoželjnost, marveč tudi za razširjanje božje besede od vzhoda do zahoda.

15. Težavna pot, a naša nada je v Bogu.

Mi dobro vemo, kako dolgo in težavno delo zahteva red stvari, o katerih bi želeli, da se vresničijo; tudi takih ne bo manjkalo, ki bodo rekli, da v svojem upanju gremo predaleč, in ki bodo mislili, da mi hrepenimo bolj po zaželjenem, kakor po dosežnem. Mi pa vso svojo nado in vse svoje zaupanje stavimo na Izveličarja človeškega roda, Jezusa Kristusa, dobro pomnijoč, kaj in koliko je nekdan storila „nepamet križa in njegove besede v začudenje in osramotenje modrosti tega sveta.“ — Posebej pa prosimo kneze in državne voditelje naj po svoji državniški modrosti in v pravi skerbi za svoje narode prav presoajo naše svete, ter naj jih pospešujejo

s svojo veljavnostjo in naklonjenostjo. In če dosežemo le del pričakovanih vspehov, bo to zelo pomenljivo pri sedanjih splošno razdejanih razmerah, v katerih se nezadovoljnost s sedanostjo združi s strahom pred prihodnostjo.

16. Sklep.

Konec prejšnjega stoletja napolnil je Evropo v splošnem prevratu s strahom in trepetom. Ali morebiti ne bode ravno narobe sedanje svojemu koncu bližajoče se stoletje dalo človeškemu rodu srečo jedinstvi z nado na velike dobrote, ki se nahajajo v jedinstvi vere?

„Bog pa, bogat v usmiljenju, v čegar oblasti so časi in trenotki“, podpira naj naše želje ter milostivo pohitri izpolnitev božje obljube Jezusa Kristusa: Ena čeda bo in jeden pastir. (Jan. 10. 16.)

Dano v Rimu pri sv. Petru dne 20. junija 1894, v sedemnajstem letu naše vlade.

Papež Leon XIII.

Letno poročilo ljubljanske bratovščine za vedno čiščenje presv. Rešnj. Telesa in za opravo ubožnih cerkev za leto 1893/94.

V čiščenju presv. Rešnj. Telesa katoliški kristjan se posebno spozna svojo vero, ker je ta skrivnost žareče središče naše vere. Vse verske resnice in zapovedi se v njej strinjajo, in iz nje izhajajo. V njej vidimo žareti vteleseno naj višjo ljubezen, in čutimo sami sebe vnete k nasprotni ljubezni, k ljubezni do Boga in do bližnjega, katera je po besedah Apostola spolnovanje vse kerščanske postave. Vera, upanje, ljubezen in sploh vse kerščanske čednosti so namreč v pobožnem čiščenju te naj višje skrivnosti zaklenjene, kakor se nahaja vsa krasna in duhteča cvetlica zjedinjena že v svojem berstiču ali popčiču. Kdor Jezusa ljubi, ga ljubi posebno v presv. Zakramentu, kjer se nam kaže tako ljubeznjivega in po naši nasprotni ljubezni kopernečega. Kdor Jezusa časti in spozna pred ljudmi, in želi, da bi ga Sin božji svoj dan spoznal pred svojim Očetom v nebesih, ta skazuje svojemu Zveličarju posebej v presv. Zakramentu naj višje čiščenje. V gorečnosti tedaj, s katero molimo in častimo to božjo skrivnost, razodeva se naša kerščanska zavednost in pobožnost. Presveti Zakrament vredno častiti, je gotovo znamenje prave pobožnosti; to čiščenje zanemarjati, je nedopustna lahkomisljenost, to čiščenje opustiti, je smert in konec vse pobožnosti.

Da bi se verno ljudstvo zmiraj bolj in bolj budilo in vnemalo k pravemu čiščenju presv.

Rešnj. Telesa, se je ustanovila naša bratovščina, katera se v ta namen tudi prizadeva, da bi s potrebno opravo preskerbela cerkve, v katerih se shranjuje presveti Zakrament.

Ponižno se imamo zahvaliti Gospodu, da je blagoslovil delo naše bratovščine. Razširjena je že po vsi škofiji. Ni je župnije, v kateri bi ne imela svojih udov. Ni je župne cerkve, katere bi se bratovščina še ne bila spomnila pri razdelitvi svojih paramentov.

V preteklem letu, to je od velike noči 1893 do velike noči 1894 je bratovščini zopet pristopilo 2930 novih udov, katerih sploh je bilo od njenega začetka že zapisanih vanjo 58286. Milih darov za opravo ubožnih cerkev je pa v tem času prejela 7187 gld. 78½ kr. od svojih udov in dobrotnikov. Po toliki darežljivosti je bila bratovščina v stanu, v imenovanem času napraviti iz naj boljšega blaga obilno število lepih paramentov, namreč: 68 mašnih plaščev za nedelje in praznike, 8 krasnih pluvijalov, 2 dalmatiki, 14 dragocenih velumov za blagoslov s presv. Rešnj. Telesom, 1 mašno knjigo, 24 oltarnih blazinic, 42 stol za razne potrebe, 22 obhajilnih burz, 5 plaščekov za ciborij, 2 antipendija, 51 mašnih srajc, 50 koretljev, 102 humeralov, 52 cingulov, 100 korporalov, 106 pál, 200 purifikatorjev, 150 rutic za lavabo in 3 oltarne perte.

Vsi ti paramenti so bili dne 12., 13. in 14. t. m. očitno razpostavljeni v navadnih prostorih ušulinskega samostana, in so se potem z ozirom na poslane prošnje razdelili med potrebne cerkve. Dobila je namreč:

1. Št. Peterska cerkev v Ljubljani: 1 bel pluvijal.
2. Ternovska cerkev v Ljubljani: 1 kerstno in 1 obhajilno štolo.
3. Uršulinska cerkev v Ljubljani: 1 bel pluvijal.
4. Brezovec pri Ljubljani: 1 rudeč mašni plašč.
5. Černuče: 2 belo-rudeči oltarni blazinici.
6. Golo: 1 vijoličen mašni plašč.
7. Št. Jakob ob Savi: 1 bel mašni plašč.
8. Sv. Katarina: 1 vijoličen mašni plašč.
9. Rudnik: 1 velum.
10. Sora: 1 bel mašni plašč, 1 obhajilno štolo.
11. Šmartino pod Šmarno goro: 1 črn mašni plašč.
12. Št. Vid pri Ljubljani: 6 korporalov, 6 pal, 12 purifikatorjev, 9 rutic za lavabo.
13. Želimlje: 1 rudeč mašni plašč.
14. Ježica: 1 črn mašni plašč.
15. Preska: 1 rudeč mašni plašč.
16. Kurešček: 1 bel mašni plašč.
17. Stara Loka: 1 bel mašni plašč.
18. Škofja Loka: 1 plašček za ciborij.
19. Žabnica: 1 bel pluvijal.
20. Bukovšica: 1 zelen mašni plašč.

21. Dražgoše: 6 korporalov, 6 pal, 12 purifikatorjev, 9 rutic za lavabo.
22. Lučine: 1 rudeč mašni plašč, 1 štolo za spovednico.
23. Reteče: 3 koretlje.
24. Selca: 2 obhajilni štoli, 3 albe, 6 humeralov, 3 cingule.
25. Trata: 1 bel mašni plašč, 1 belo pridigarsko štolo, 1 obhajilno burzo in štolo.
26. Železniki: 2 štoli za obhajila, 2 štoli za spovednico.
27. Sorica: 2 belo-rudeči oltarni blazinici.
28. Stara Oselica: 1 obhajilno burzo, 6 korporalov, 6 pal, 12 purifikatorjev, 9 rutic za lavabo.
29. Cerklje pri Kranji: 1 črn mašni plašč.
30. Duplje: 1 rudeč mašni plašč.
31. Križe pri Teržiču: 3 albe, 6 humeralov, 3 cingule, 5 korporalov, 5 pal, 12 purifikatorjev, 9 rutic za lavabo.
32. Podbrezje: 1 vijoličen mašni plašč, 1 obhajilno burzo.
33. Preddvor: 3 albe, 6 humeralov, 3 cingule.
34. Predoslje: 1 zelen mašni plašč.
35. Smladnik: 1 vijoličen mašni plašč.
36. Šmartino pri Kranji: 1 vijoličen pluvijal, 1 obhajilno štolo.
37. Terstenik: 1 črn mašni plašč.
38. Hrastje: 1 vijoličen mašni plašč.
39. Grad: 1 obhajilno burzo, 3 albe, 6 humeralov, 3 cingule.
40. Bohinjska Bela: 1 črn mašni plašč.

(Dalje nasl.)

Otok Previdnosti

ali

vijolice priserčne hvaležnosti

na grob mojega rednika slavnega spomina, papeža Pija IX.

VII.

Na Francoskem.

Po mojem prebivanju skozi 21 mescev v Briksnu, oziroma v Neustiftu, odkazala mi je božja Previdnost drugo pribežališče po mojih predstojnikih — v Poitiers-u na zahodnjem Francoskem. Slavni škof Poitierski, msgr. Pie (umerl kot kardinal 17. maja 1880) pričel je, navdušen od sv. očeta Pija IX, pri neki Marijini romarski cerkvi¹⁾ zidanje samostana in sicer za redovne lateranske kanonike, ki v Rimu niso bili varni. Stavbne stroške poravnal je Marquis de La Rochejaclin. Na prošnjo mojega redovnega višjega spremljal me je gosp. dr. Mitterutzner ob koncu julija 1872 v Monakovo, kamor sta tudi bila napovedana dva rimska Florijanca (Pisani je že prej odpotoval), in napotil nas je čez Pariz in Tours (Túr) v Poitiers. Msgr. Pie, kteremu sem tudi izročil pisanje njegovega prijatelja in tovariša v zboru, msgr. Vincencija Gasser-ja, briksenškega knezoškofa, nas je zelo prijazno sprejel. Ker naš samostan še ni bil popolnoma zgotovljen, stanovali smo začasno v gradu La Tremblaye, kterega so nam prepustile Niort-ske karmelitarice. Okoli Velike noči l. 1873 preselili smo

se — z gosp. prijorjem Jožefom Mariani-jem na čelu — v novi samostan.

30. avgusta 1872 sprejel sem po msgr. Pie-u manjše redove in naslednji dan subdijakonot, 17. oktobra 1873 pa dijakonot. Kakor v omenjenem gradu, tako sem se tudi v Beauchêne-u učil pod Mariani-jevim¹⁾ vodstvom bogoslovja.

Ko je msgr. Pie sv. Očeta v Rimu obiskal, vprašali so ga Nj. Svetost: „Kedaj bo Mortara duhoven?“ „Sveti Oče, kedar Vaša Svetost želi; potrebuje pa dispenze zavoljo starosti,“ odgovoril je škof. „Jo bomo že dali,“ dejali so papež. Ko je dospela ta dispenza (spregled) — za več kot 20 mescev — v Poitiers, podelil mi je msgr. Pie 20. decembra 1873 sveto duhovno posvečenje. Novo mašo obhajal sem nato v cerkvi karmelitaric St. Hilaire de la Celle v Poitiers-u. Kmalu nato prejel sem po apostolj. nunciju pariškem, msgr. Chigi-ju, od sv. očeta Pija IX pismo, v kterem so mi zavoljo duhovske časti srečo voščili, me navduševali, da naj za božjo čast pridno delam, in so od mene zahtevali, naj se jih pri sv. maši in v molitvi spominjam.

18. avgusta 1873, tedaj še pred svojim posvečenjem, napravil sem v Beauchêne-u skušnjo za bakalarstvo v bogoslovju; msgr. Pie je tej skušnji predsedoval; preč. o. Schrader, Jezusove družbe, kterega je poklical msgr. Pie za rektorja na novo ustanovljeno bogoslovsko šolo v Poitiers, bil je med izpraševalci. Eno leto pozneje postal sem licencijat. Pri tej skušnji spraševal me je zelo rad prevzvišeni škof, ter me navduševal za dobro dokazovanje. — Že kot dijakon pričel sem v francoskem jeziku pridigovati, kar sem rad opravljal. Če prav z nekakim trudom. — Vsled mnogih študij in pridig²⁾ napadla me je huda živčna bolezen, zaradi ktere sem moral na povelje zdravnikovo popolnoma opustiti študije in pridigovanje; mesto tega naj bi se sprehajal, telesno gibal in delal, na pr. derva cepil, ali žagal, i. t. d. Edina koristna vaja zame je bila poterpežljivost in vdanost ob vznožju križa; ta me je naučila lepo ponižnemu biti. — Čez dve leti mogel sem zopet začeti nekoliko delati in tudi pridigovati. Mesto prejšnje bolezni pa se je druga vsilila, huda dispepsija (neprebavljivost); merzla voda in gorke kopeli so mi bolezen nekoliko olajšale.

Leta 1877 postal je kanonik Lalli prijor v Beauchêne-u, ker je bil prijor Mariani kot tak prestavljen v novi samostan Mattaincourt-ski pri Mirecourt-u. Mesca majnika istega leta dobil sem prvo pismo svoje ljube matere in odslej si nisva nehala dopisavati. Moj oče je že l. 1872 umerl. Z največjo žalostjo napolnila me je smert (7. svečana 1878) mojega največjega dobrotnika in najljubeznivejšega očeta Pija IX. Na dvojni način sem zdaj terpel, posebno pa kot sirota; nikoli ne bom nehal objokovati te tako žalostne zgube. Sv. Oče, slavnega spomina, so mi v svoji preveliki dobrotljivosti do mene celo še v svoji oporoki zapustili iz svoje lastne blagajnice za kake potrebe majhno rento (letnino).

Dobri msgr. Pie, kteremu so me Pij IX večkrat priporočili, zastopal je tudi vedno njih mesto ter

¹⁾ Mariani umerl je mesca svečana 1880 v Mattaincourt-u. Bil je do mene vedno zelo dobrotljiv; spomin na njega mi bo ostal vedno prav ljubeznjiv.

²⁾ Ob enem sem rad pesnikoval; tako sem na pr. zložil dolgo latinsko odo na čast svojemu velikemu dobrotniku msgr. Pie-u o priložnosti njegovega duhovskega jubileja, 25. nov. 1877.

¹⁾ Notre Dame de Beauchêne pri Cerizay.

me zatorej tudi vedno imenoval svojega sina. Enkrat bival sem skozi 15 dni kot gost v njegovi palači v Poitiers-u; on, in njegova pobožna, stara mati sta najljubeznivejše ravnala z menoj. — Spomladi 1878 mislili so me moji predstojniki prestaviti v Mattaincourt; msgr. Pie pa je prosil predstojnika, naj me pusti v njegovi škofiji; v juniju pa mi je dal škof dovoljenje tje se preseliti, kjer sem nato o glavnem prazniku zvel. Petra Forerija (7. julija) govor imel in tudi drugokrat večkrat pridigoval, če prav sem bil bolehen. — Ravno to leto podal sem se v Poitiers, da dosežem doktorat v bogoslovji. Msgr. Pie je bil zopet med pričujočimi. Blagi, učeni oče Schrader, Jez. družbe, ni več živel. (Dalje nast.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Šentvida nad Ljubljano. (Nekoliko zakasnjeno.) Druga cerkvena slovesnost, ki je bila pri nas 29. jul., bilo je tedaj, ko je stopil v lepem spremstvu (nad 100 samih svatov) pred altar Božji g. novomašnik France Štrukelj, domačin iz Vižmarij, da opravi Večnemu pervo presv. Daritev. Kakor je vernemu slovenskemu narodu že navadno, da praznuje novo mašo, kolikor je mogoče, sijajno, tako je bila tudi pri nas novomašna slovesnost res veličastna. Mnogoštevilna procesija odličnih svatov duhovskega in svetnega stanú, pomenljiv govor gosp. dr. Frančiška Lampeta, vzvišeno cerkveno petje, okusno okrašene poti, cerkev, društvena hiša, kjer so se zbrali gostje po doveršenem cerkvenem opravilu k poštenemu pogostovanju, vse je pripomoglo, da je bil dan nove maše, zares dan Gospodov, o katerem se je radovala vsa župnija šentviška.

Naj o tej priliki razodenem misli, ki so me obhajale pri tej ali enaki prelepi cerkveni svečanosti. Kaj pripomore k tako globoko v serce segajočemu veselju, k toliki navdušenosti, ko se tudi ne ustraši marsiktere darežljivosti mlado in staro, da se vdeleži takih cerkvenih slavnosti? Ali ni temu vzrok tudi katoliška, z vsemi umetnijami vred prekrasna liturgija? Ali ni ona, katera s svojo nebeško krasoto in milobo dviga kviško ubozega zemljana do nebeške nevstvarjene lepote? Spomnil sem se lepih besedi, katere je pisal učeni Janez Nep. Primic († 3. febr. 1823) o naši katoliški liturgiji. Piše tako-le: „Naj izrečem veliko prednost katoliške očitne službe Božje, katero priznavajo celó znameniti protestanski učenjaki. Prednost je v tem, da katoliška liturgija ne izključuje nijelne lepe blage umetnosti, da prevzema vsega človeka, in ga tako pelje do večnih resnic, ki so izražene v čutnih oblikah naše sv. vere. — Naši altariji so posvečeno središče, okoli katerega se zbirajo ter bujno cvetevajo umetnosti: stavbarstvo, slikarstvo, glasba, pesništvo, govorništvo, ki nas dvignejo do one navdušenosti, ki je pobožnemu čutu tako prikladna, če ni že pobožnost sama. Vera, modroslovje in pesništvo, — dobro, resnično, lepo, ali ni vse to troje le eno? Kako lepo, blažilno bi bilo že tu na zemlji življenje, ko bi nas to troje nebeško združeno spremljevalo — zmiraj in povsod po ternjevi poti življenja! Da nas ne spremlja zmirej in povsod na potovanji našem — pravi vzrok ni nikjer drugje — kakor v nas samih.“

Pozdravljeno toraj z veseljem ravnokar v Ljubljani osnovano društvo za kerščansko umetnost! To bode nova pomoč v boji za kerščanske vzore proti materijalizmu sedanjega časa, pa tudi novi krepek vzgojevatelj našemu slovenskemu narodu!

Iz Št. Vida. 21. avg. (Huda ura. Požar. Romanje.) Prelepo je bilo letos naše polje. Tudi jesenski pridelki so kazali bogato, zlasti ajda je bila tako lepa, da prav malokdaj tako. V petek ravno opoldne nastal je velik vihar in med ploho padala je toča, ter razbila poljske pridelke; ajda je popolno uničena. Sreča, da ni daleč segla ta nevihta. Pod Šentvidom do Šišenskega polja, pa od Save tje čez Dravlje do Podutika. Reveži, ki so prizadeti.

V nedeljo ob 10ih zvečer imeli smo v naši fari velik ogenj. Gorelo je bogato, prav dobro z vsem založeno pohištvo (hiša, štale, podi, šupe) posestnika Lovrenca Štirn-a (po domače Breceljnika). Šli so že bili vsi počivat, ko je začelo goretí. Pravijo, da se je na treh krajih nakrat vnelo (?). Gospodar, še mlad pošten mož, goní najpopred še bos in malo oblečen, živino iz hleva, se pa pri tem tako opeče, da je ves v mehurjih, roke, noge, obraz, vse je opečeno. Hlapec je pri tem tudi padel in je ves pohabljen. Škoda se ceni do 4000 gld. Zavarovan je bil le za 1100 gld.

Božjepotna služba Božja pri sv. Roku v Dravljah se je letos prav spodbudno in mirno obhajala. Vgodno vreme priklicalo je na tisoče romarjev, največ Ljubljančanov, priporočat se sv. Roku zoper kužne bolezni, telesne in dušne. Na sv. Roka dan je bilo 9 sv. maš, kar je redko. Tudi jih je pristopilo mnogo k sv. obhajilu ta dan in v ponedeljek, ko je bila prišla lepa procesija iz Ljubljane, katero so vodili preč. gg. duhovniki iz vseh ljubljanskih župnij. Bilo je 6 sv. maš, ena slovesna s pridigo, katero je imel letos ternovski g. kaplan. Govoril je prav spodbudno in mikavno, kako smo romarji na poti proti nebesom.

Kako angelj varh varuje male otročiče, videli smo iz dogodka, ki se je zveršil pretekle dneve popoldne. Pred hišo, ki je gostilna v tistem kraju stoji vprežen konj. Fijakar iz mesta — voznik pije v gostilni čakajoč družine, katera se popelje domú. Med tem časom pa zlezejo na voz mali otroci, menda 4 ali 5 jih je bilo. Kar udari eden teh otrok po konju, ki se splaši in dirja urno dalje. Ena deklica skoči z voza, in pade, pa se le nekoliko potolče, druge vleče konj seboj — in ko ga mož, ki je videl nevarnost — nekoliko zaverne, krene konj z velike cesti na njivo. Tukaj pade druga deklica z voza, da ji gre kolo čez noge — pa je le prav malo ranjena. Z drugimi otroci, ki sedé prav brez skerbi v kočiji, dervi konj dalje tako, da prileti do železniške proge, kjer mirno ostane. Sam angelj Božji je obvaroval nedolžne otročiče velike nesreče.

Iz Šmihela. 16. avg. (Šole, zlasti za gluhoneme.) Znabiti bode vseč tudi bralcem cenjene „Danice“, ako nekoliko poročam o Šmihelski šoli. Sedmorazredna dekliška šola je tu in pa zavod gluhonemih. Sedemrazrednica torej: trije razredi so javni, drugi štirje nadaljevalni pa privatni. Dekliško šolo vodijo č. šolske sestre de N. D. in v torek 15. avgusta je bil sklep. Pri navzočih je bilo veliko odličnih gostov iz Mesta in od drugod, med drugimi tudi mil. novo-meški g. prošt Peter Urh.

Veliko pozornost in velik vtis na vse navzoče so naredile najpervo gluhoneme deklice, katerih je 12 sedaj v zavodu. Te revice, katere bi se bile drugač popolnoma zanemarile, dobile so tu potreben poduk in ni se mogoče dostojno zahvaliti č. S. prednici za toliki trud, katerega ima s temi deklicami. Saj vé vsak, kolika težava je vcepiti malim paglavcem potrebnih reči, še onim, kateri imajo vse čute razvite, te deklice pa prav nič ne slišijo, in vendar so tako izverstno odgovarjale, da je to privabilo marsikom solze v oči. Kako so jasno brale, številile, natančno pazile, da se ne bi katera kaj zmotila, in potem nas so pa iznenadile tudi s čverstimi odgovori iz kerščanskega nauka. Srečni stariši, katerim je bilo dano izročiti svoje otroke v taki zavod. Da bi pač hoteli spoznati to posebno tisti, kateri menijo, da so gluhonemi popolnoma nesposobni za vsakteri poduk, in kateri se ne marajo potruditi, da bi jim preskerbeli potrebnega izobraženja.

Ne bom omenjal posameznih predmetov v vsakem razredu in da so tamkaj izborna odgovarjale vse učenke. V tem oziru vso pohvalo čč. sestram in gg. učiteljicam za njihov trud in pa za veselje, katero smo imeli pri skušnji. Omenim naj posebno razstavo ročnih del. Tu se je pokazalo, kaj lahko stori tudi priprosta kmečka deklica. Tu si lahko videl umetno izdelano obhajilno burzo, krasne podobe svetnikov in svetnic, katere so deklice same spletle in zvezle; razne ženske ogrinjače, umetno izdelana mizna pregrinjala, otirače, brisače i. t. d. Precej velika soba bila je polna samih izdelkov, katere so deklice same naredile, ter pokazale, kaj doseže vstrajnost, pridnost in marljivost.

Konečno nas je pa presenetilo še posebno, ko smo stopili v veliko sobano in so bile zbrane ondi vse gojenke in so nas razveselile s prelepim petjem, katero je spremljalo malo dekelce na glasovir, nekaj pa jih je igralo na gosli. Ne vem, kaj bi mi bilo bolj občudovati, ali lepi, zdravi, zvonki glas, kateri se je razlegal po sobi, ali čiste melodijozne glasove, katere so izzivale deklice s spretno svojo roko iz gosli, ali pa naj bi se čudil deklici, katera je sedeč pri glasoviru spremljala točno vse petje? Jedinu pohvalo si slišal od vseh. Vendar, ne morem si kaj, da ne bi izrekel tudi javne zahvale č. sestri, voditeljici petja, katera se je trudila in prizadevala, in nam pripravila tako prijetno zabavo. Vsem skupaj pa ni mogoče boljšega želeli, kakor so izrazili željo tudi milostni gosp. prošt, da bi enkrat se vsi skupaj veselili in pomagali peti angeljem v nebesih trikratni „Svet!“

Napredovala je res Šmihelska fara tudi glede šole; saj je le malo šol, da bi lahko svoje gojenke pošiljali naravnost v pripravnico, kakor ravno od tod. Že sedaj jih je veliko tukajšnjih gojenk v pripravnici in nekaj jih zopet gre začetkom prihodnjega šolskega leta. Pač se je tu pokazalo, da je napačno ravnanje onih, kateri vse po strani gledajo, bodi si meniška obleka ali pa črna suknja. Pokazalo se je tu, da se dá jako veliko doseči v samostanih, četudi mnogim niso po volji samostanske šole. Vendar, koliko bi se pridobilo, ako bi se izročilo vsaj nekaj šol redovom, ali pa da bi se vsaj deklice izročile redovnicam! Da bi pač ne bila to samo želja, temveč, da bi se tudi vresničila. (Prav serčna hvala za zelo zanimivo poročilo! Vr.)

V Kandiji pri Novem Mestu se je zdravilo mesca julija 77 bolnikov. Ozdravljenih je bilo 44, po nekoliko ozdravljenih 7; umerl ni nobeden; ostalo jih je v oskerbovanji 26. — Ta naprava je silo do brotna in vse podpore vredna.

Rožnovenske Kraljice griček — Brezičani, 7. avgusta 1894. Hvala Bogu! za blagoserčni milodar 10 gl. za sirotne dečke. Potrebe so mnoge, od pridelkov kaj prodati se mi težko čini, da bi ne zmanjkalo živeža, groše za naj potrebnejše stvari je treba izdavat, v zboljšavanje napravinega zemljišča treba je stroškov. Že prav terdo in težavno mi je šlo vse nujno potrebno oskerbeti; neizrečeno dobro je ta milodar došel in stostroko dobrodelno se bo obrnil in porabil. Bog Vam stoterno plačaj!

Mogočna visokosveta Devica Marija rožnovenska Kraljica Vam obilno poverni, izprosi in pomagaj! Sirotni dečki pa iskreno molijo in prosijo za Vas, v dobre namene Vaše in v blagor dijakov Vaših.

Za staro cerkvico, za zidavo nove cerkve sv. Jožefa, za posestvo in hišo dobrodelne sirotnih dečkov naprave, za mnoge sirotne domače in vnanje dečke in mladenče imam toliko skerbi, trudov, dela in opravil, da sem že ves izmučen in oslavljen, v persih me je nekaj začelo jako boleti. Odpočitka in nekoliko miru sem silno potreben, pa za zdaj ne morem nič odložiti in si oddahniti in odpočiti. Skušam bridko, kako težaven je začetek, s tako malimi pomočki toliko pridobiti in storiti. Vedno bolj se čudim, kako je mogoče bilo vse to pridobiti, vzdržati, popraviti, na novo napraviti, toliko jih obleči, preživiti i. t. d. Hvaljena bodi predobrotljiva Previdnost Božja! Češčena Marija Devica in sv. Jožef!

Serce me boli, ko vidim in znam, kako dober kup se dobijo tukaj zemljišča od mahomedcev, pa jih ne morem kupiti, da bi jih oddajal dobro izgojenim mladenčem, koji bi imeli svoj domek, si ustanovili kerščansko katoliške družine, da bi se tu kerščanstvo rimo-katoliško pomnožilo in do večine došlo. Upam pa, da bode Previdnost Božja podelila, Marija Devica in sv. Jožef pa pomagala, da se pridobi zemljišča za naselbo pridnih, najpotrebnejših sirotnih mladenčev, izgojenih v vstavu, da začno kerščansko družinsko življenje, ker dečki v napravi so razno-verstnih zmožnosti in poklica, vsem je treba pomagati v raznotere poštene stanove. Sam svojega nič nimam, malo uboge obleke, pa tudi ne želim imeti za sebe, ali milijone bi rad imel, da bi vse za takove dobrodelne sverhe jih vporabil. Oh, koliko dobrega bi se dalo storiti, ko bi pomočki bili, osobito tu, ker se daje z malim mnogo storiti in pridobiti; došli bodo pa drugi časi in okoliščine, ko se ne bode tako in toliko zamoglo.

Br. A. M.

Naši prihodnji Salezijanci.

Tajnik društva za zgradbo zavetišča in vzgojilišča mladine v Ljubljani, čast. g. Jan. Smrekar, je 15. t. m. peljal 4 mladenče v Torin v Don-Boskov zavod. Po doveršitvi potrebne priprave se imajo ondi izročiti družbi Salezijancev, da se v duhu salezijanskem odgojijo, ter bodo o svojem času, ako Bog dá, pri nas v novem zavodu opravljali salezijansko delo v prid naše mladine in prebivalstva. Dečki so: Jaklič Jože in Meze Jože, učenca 2. gimnaz. razr., Kadunec Avg. in Majiti Jan. učenca za 1. gimnaz. razred.

Don-Bosko je pri nas še premalo znan, še manj pa njegove naprave, kakor Salezijanišče, po čegar imenom se silo razširjajo naprave po svetu.

Don-Bosko je umerl pred 6 leti; njegovi vstavi pa rodijo naj lepši sad že po 3 delih svetá. Človek si res še misliti ne more, koliko je storil Don-Bosko v blagor človeštvu, ako sam s svojimi očmi ni videl njegovih velikanskih dél. V Torinu samem je troje Boskovih zavodov, ki se imenujejo salezijanske hiše; blizo mesta Torina pa ste še dve taki hiši. In pa kakošni hiši? To so ti velikanska poslopja z vsimi za šolo in za razne stroke rokodelstev potrebnimi vravnami. V vsaki taki hiši je na stotine gojencev, ki se izgojajo po svoji lastnji in nadarjenosti. Tako je prostorna hiša v Torinu, ki se imenuje „Oratorij“, velikansko poslopje s prekrasno cerkvijo Marije Pomočnice, čegar kupla se ponosno dviguje proti nebu. Krog te pa se versté po dvě in tri nadstropja visoka poslopja, da je samo teh stavb s cerkvijo vred skoro za četertmestje. V tem oratoriju živí enajststo ljudi, ter samih gojencev nad 900. In v tej hiši se učijo vseh le mogočih raznih rokodelstev. Gojenci, ki imajo veselje in poklic za daljno šolanje, pa bivajo v dveh družih hišah, — v eni njih okrog štiri sto, med njimi 240 Poljakov, in v drugi kacic 200 ali 300 družih gojencev. In tako se razverstujejo vse druge salezijanske hiše po obširnem svetu.

Pa kako je mogel Don-Bosko vse to napraviti, ker je bil sam reven, sin ubožnih staršev? Očitno pomagal mu je Bog sam. Tega nas prepričuje njegovo življenje.

Janez Kers. Bosko,

rojen 16. avgusta 1815 v revni vasi Becchi (reci: Beki), štiri ure od Turina na zgornjem Laškem. Bil je sin revnih kmečkih staršev. Očetu je bilo ime Frančišek, materi pa Marjeta. Očeta je mali Bosko zgubil, ko je bil komaj dve leti star. V svojem desetem letu je imel naš Bosko znamenito-čudovite sanje. Sanjalo se mu je, da je gnal na pašo divje zveri, katere so se kmalu spremenile v krotka jagnjeta. V svojem dvanajstem letu storí terdni sklep: živeti le za sirote in zapuščeno mladino. Podá se v srednje šole, katere vzgledno doverši. Leta 1835 pa stopi v duhovsko semenišče v Turinu, kjer je bil 5. junija 1841 mašnik posvečen. Dne 8 decembra 1841 je za prvo siroto, zapuščenega dečka Jerneja Garellija, prevzel skerb in že 2. februarija 1842 je imel dvajset tacih dečkov krog sebe zbranih. Število tacih dečkov se je pa hitro na sto naraslo. V zdatnišo pomoč zapuščene mladine vstanovi molitveno družbo, reklo se ji je „oratorium“, katero izroči v varstvo sv. Frančiška Saleškega. Leta 1844 je imel Bosko že 300 gojencev, katere je moral podučevati pod milim nebom, ker jih nihče pod streho ni maral. V aprilu 1846 si je dobil navaden skedenj ali šupo v najem, da je ondi zbiral in učil svoje dečke. Na jesen istega leta pa si je s svojo materjo najel zraven tega skednja še malo stanovanje, kamor je že tudi nekaj gojencev sprejel. Ti gojenci so stanovali pri njem ter se zato internisti ali notranji gojenci imenovali in so se tako ločili od tistih, ki so bivali zunaj njegovega stanovanja in se zato zunanji ali eksternisti imenovali. Število zunanjih gojencev pa se je tako množilo, da jih je leta 1847 že bilo 800. Dne 27. aprila 1865 je pričel Bosko s 40 centimi (vinarji) v žepu zidati prekrasno cerkev Marije Po-

močnice kristjanov (Auxilium christianorum), kater- stane več kot milijon lir, kar je blizo pol milijon goldinarjev avstrijskega denarja. Leta 1857 je bil že lepo število njegovih gojencev v mašnike posvečenih, katerih se je silno veselil. V 1872. letu vstanovi Bosko tudi ženski red v pomoč vbojemu človeštvu, imenuje se: „red hčerá Marije Pomočnice kristjanov“ (red Boskovih sestrá). Dne 3. aprila 1874 so papež Pij IX poterdili društvo, kateremu se je reklo „Pobožna družba sv. Frančiška Saleškega“ in imenoval jo je „Družba Salezijancev.“ Leta 1875 pošlje prve misijonarje v Patagonijo. Dne 9. maja 1876 so sveti Oče Pij IX s posebnim pismom (breve) odobrili in poterdili „Družbo Salezijanskih pomočnikov.“ Dne 31. januarija 1888 ob tri četerti na pet zjutraj pa je Janez Bosko poln dobrih del in obilnih zaslug pred Bogom in pred ljudmi sladko v Gospodu zaspal. Gospod ga je poklical, da mu podeli obilno plačilo v nebesih. Njegovo truplo počiva v prekrasnem marmornatem grobu v Salezijanskem vstavu, katerega je Bosko sam vstanovil v prijaznem predmestji Val salice (verbova dolina) v Turinu na Laškem. Celih 72 let 5 mescev in 15 dni je Bosko zvesto in goreče služil Gospodu. Tisoče in tisoče otrok je sprejel v svoje zavode, jih učil in odgojil; nad 6000 mašnikov je izgojil za sv. Cerkev, okolu 100.000 sodelavcev pridobil, kacic 250 Salezijanskih hiš po Evropi in Ameriki vstanovil, veliko cerkvá sozidal, nad 20.000 poganov v Patagoniji na Ognjeniščevem (Feuerland) naklonil milost sv. kersta. Sedaj ima družba Salezijancev že 400 hiš po raznih krajih po Evropi, Ameriki, Aziji in Afriki. Iz teh zavodov se leto za letom kacic 30.000 gojencev, ki so bili prej npravno zanemarjeni, vrača med svet kot dobri kristjanje in pošteni državljane. Tako se očitvidno množi in razcveteva delo Boskovo sv. Cerkvi v slavo in v blagor celih držav. (Dalje sledi.)

Vnebovzetje Marije Device.

Širni zemlji tiha noč kraljuje,
Stvarstvo Božje sniva, vse miruje;
Tudi Mati spi nebeška,
Krili zemlja jo človeška.

Nébes se odpre, — in glej nešteta
Čistih angeljev množica sveta!
K grobu svetem prihitijo, —
Nad višave odnesó Marijo.

Solz dolino Mati si pustila,
Vredna ni, da Tebe bi nosila.
Zdaj pri Bogu si Devica,
Zemlje in nebes Kraljica!

Naj prijetne čednosti dišave
Tvoje vodijo nas nad višave!
O stvarstva vsega Ti Kraljica,
Bodi naša priprošnjica!

Zmagoslav.

Razgled po svetu.

Ogersko. (Mir in nemir na Ogerskem.) Veliko hudega se je godilo in se godí danes. Eno teh hujav je framasonstvo in košutovstvo na Ogerskem, katero je vso deželo spravilo v silni nepokoj. Ondotni

stan pojasnuje pismo, katero je razglasil poslanec Jánoš pl. Asboth do svojih volilcev in ga je prinesel „Vaterland“ 17. avgusta. To pisanje je silo tehtno. Poslanec v prvem delu čversto dokazuje in skazuje, da je magyarska vlada vse storila, da bi obstoječi mir razdjala, boj brez kake potrebe zbudila in da bi prekrižala vse prizadevanje njih, kateri delajo za ohranjenje miru. Drugi oddelek kaže pota, po katerih bi se mir še zdaj mogel doseči, katerih potov pa Wekerle ni nastopil, ker je preziral želje odločne večine prebivalstva. Pisanje kaže, kako silno nesrečo je magyarska vlada nakopala narodu, zdaj pa se hlina in govori, kako naj bi se povernil mir, ktere ga je sama pokopala. Jedro odgovora Asbothovega je ta: Ako moške od vlade spoznajo in jih vest peče, naj gasijo ogenj, ki so ga zažgali!

V **Bulgariji** neka stranka skuša Rusu se približevati, svetovala je celo, naj se odpravi poslanstvo do cara v tem pomenu. Narod pa s tem ni zadovoljen in gotovo je, da Rus bi le na to delal, da **Bulgarija** postane ruska provincija. To pa bi ne le pokopalo bulgarsko samosvojnost, temveč škodovalo bi tudi katoličanstvu. Pravih **Bulgarov** serca težé v **Rim**, ne pa v **Rusijo**. Ako se kateri razkolni južni slovenski narod ima zediniti s katoliško **Cerkvijo**, so to po našem mnenju **Bulgari** prvi.

Laško. Kolikor manj usmiljenja ima laška liberalna éra do resničnih revežev, toliko več ga ima do velikih hudodelnikov. Znano je na pr., kako se godí laškim ubogim redovnicam. To se je pokazalo tudi v pravdi proti **Tonlogu**, **Lazzanoni** in drugim, ki so bili zatoženi zarad zadegovanja denara, zarad podkupovanja, ponarejanja in goljufije. Vsi zatoženci so bili po četertletni pravdi za nekrive spoznani, akoravno je bila krivica očitna. Pravda je segala v politiško polje in zatožencev niso spoznavali za glavne krivce, teh niso zagrabili, kar bi jih bilo moralo na prvem mestu zadeti. Ti so veljali le za male uzmoviče, velike pustijo bežati. Banka romana je računске bukve kazila, na milijone bankovcev je bilo izdanih dvojnato, tedaj tudi ponarejanje. Vlada je med preiskovanjem storila, da so marsiktera pisma zginila, celo državni pravdnik kar precej ni več našel, kar je poprej še v rokah imel. Tako so morali tudi porotniki soditi v prid zatožencev. Tudi ljudstvo so vedeli enako otentati in množice, ki bi bile spomladi kmalo pripravljene zatožence na kose raztergati, so se zdaj nezmérno veselile ter so „ponedolžene“ objemale, konje izpregale in tako „dobre moške“ in njih grehe same vlekli! („Kathol. Missionsbl.“) Tako se godí v **Rimu**, kjer so lagali in obrekovali svoje dni, češ, kolika spridenost da je bila pod papeževo vlado! Zdaj celi svet kaže na **Rim** in lahko spoznava, kje da je „korupcija.“ Ker se svet zarad čudnega doveršenja glasovite pravde zdaj zgleduje, je justični minister postavil komisijo, ki naj bi preiskovala, če so sodnijski vradniki svojo dolžnost spolnili, ter jim bode že pokazal, če so kaj zanemarili. Méni pa eden časnikov, da goropadnega vtisa, ki ga je naredilo pohujšljivo ponedolžjenje, s tem blezo ne bo izbrisal, zlasti ker se bode tega preiskovanja javaljne kaj dosti nasledka pokazalo. Tudi menda pripravlja osnovo za preuredbo porotnih sodnij. Naj bi pač ta obnova segla tudi nazaj do „uloma **Pijevih** vrat!“

Stanje katoličanov v Rusiji. Sv. Oče **Leon XIII** so s svojo modrostjo zljajšali položaj katoličanov v

Rusiji. Njihova previdna beseda je vpljivala na carja, da se katoliška **Cerkev** vsaj nekoliko prosteje giblje, kakor pa do sedaj. Na prvem mestu naj tu omenimo, da se je poljskim škofom vendar že dovolilo, da smejo potovati v **Rim**, kar jim je bilo dosihmal tako oestro zabranjeno, da so morali vedno podpisati revers, kadar so hotli potovati v inozemstvo, da se niti v **Rimu** niti v **Krakovem** ne bodo mudili. Letos je tedaj pervikrat nadškof in metropolit **mohilevski** očitno zamogel stopiti v **Vatikan**, kamor pojde v kratkem tudi škof **kijevski**. — Ko se je pred kratkim bolni nadškof **varšavski Popiel**, zaradi zdravja moral podati v neko avstrijsko zdravilišče, mu je ruska vlada, katera je do sedaj le samo zmanjševala dohodke katoliških škofov, prostovoljno dovolila potne in zdravniške stroške. — Pomožnemu škofu **mohilevskemu**, **Msgr. Simonu**, kateri je do letos smel imeti visitacije le samo po poljskih župnijah, katere so raztresene po evropski in azijski **Rusiji**, dovolilo se je letos, da je smel obiskati tudi zahodnje dele velikanske nadškofije, kjer skupno bivajo **Poljaki**. Prihod **Msgr. Simona** v **Vitebsko**, mesto, katero je posvečeno po mučeništvu sv. **Josafata**, katero pa že 25 let ni videlo nobenega katoliškega škofa, je tedaj prvo in zares zgodovinskega pomena in znamenje boljših dni za stiskano katoliško cerkev v **Rusiji**.

Vse to je dosegla modrost vélikega **Leona XIII**, kateri ne le, da vladajo z veliko previdnostjo kraljestvo **Kristusovo** na zemlji, temveč vedno več vpljiva pridobivajo tudi nad onimi narodi in vladarji, kateri še niso ovce njihove čede. Ti jih še ne spoznajo za namestnika **Kristusovega** na zemlji, toda nehoté se vklanajo njihovim naukom in nasvetom.

Vendar pa olajšanje poljskim katoličanom še nikakor ne zadostuje. Dokler ruska vlada s katoliškimi duhovni ne postopa drugače, kakor s svojimi uradniki, katere lahko nastavlja ali pa tudi odstavlja; dokler se slabi duhovni s pomočjo vlade lahko puntajo zoper svoje škofe; dokler se vsak goreč duhoven, ako vestno spolnuje svoje dolžnosti, preganja v **Sibirijo**; dokler se katoliški otroci silijo v razkolne šole; dokler se ne smejo na **Poljskem** kaki redovniki naseliti; dokler katoliški škofje morajo vlado prositi, da smejo med narod: toliko časa se poljska cerkev ne bode mogla razcvitati, kakor le z mučeništvom in terpljenjem svojih udov. V daljni prihodnosti je še konec teh nadlog, toda hvalimo dobrotljivost **Božjo**, da je po modrosti in bristroumnosti **Leona XIII** vsaj te olajšave našim poljskim bratom dovolila.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec vel. serpan (avgust).

a) Glavni namen:

Rešitev socijalnega vprašanja.

b) Posebni nameni:

21. **S. Johana Frančiška Šantalska.** «Pospešitelji molitvenega apostoljstva.» Škofijski in deželni predstojniki duhovniške družbe češčenja presv. Zakramenta. Ženski redovi.

22. **S. Gunifort.** Kat. gibanje na severnem Češkem. Kat. delavska naselbina. Ohranjenje izseljenih avstrijskih in nemških bratov v sv. veri.

23. **S. Filip Beniofj.** Serviški red. Več vstanov hišnega gospodarstva. Mnogo žertev pijanosti in igrilstva.

24. **S. Jernej.** Povzdig kat. listov, posebno v Avstriji. Mnogo revnih grešnikov iz navade. Več zaslepljenih hudodelnikov.

25. **S. Ljudovik.** Francija. Organizacija kat. ljudstva. Gosposkino odobrenje neke kat. učne knjige. Kupne in prodajalne zadeve.

26. **Praznik prečistega Marijinega Serca.** Duhovna prenovitev za več samostanov. Deviško mišljenje za Marijine otroke. Najbolj stiskana materna serca.

27. **S. Jožef Kal.** Pervoboritelji za kat. šolo. Namestitev važnih duhovniških služb. Potreba cerkvá v Berolinu.

28. **S. Avguštin.** «Duhovni in obhajanci.» Razširjanje bratovščine Jezusovega Serca po Češkem in Moravskem. Nesrečen odpadnik.

29. **Obglavljenje sv. Janeza K.** Vstanove misijonov, 40urine molitvene pobožnosti in Vincencijevih konferenc za Dunaj.

30. **S. Roza Limanska.** Živa vera v resnično pričujočnost Kristusovo v presv. Rešnjem Telesu. Župnijske zadeve.

31. **S. Rajmund.** Delavnost, mirnost in treznost za družinske očete. Vse doposlane in še ne uslišane zadeve. Mesca avgusta in septembra umerli udje molitvenega apostoljstva in bratovščine Jezusovega Serca.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov, Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad, in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Večkrat na vratu bolna. — Za srečo na vertih in polji in za vgodno spravljeno pridelkov. — Nekdo za vterjenje zdravja. — Bolna prosi za ljubo zdravje od Boga na priprošnje M. D., sv. Jožefa, sv. Jan. Ev., sv. Frančiška Seraf. in še drugih, da bi mogla zopet delati, če je Božja volja. — Neimenovana za zdravje. — Neimenovan v dušnih zadregah priporočen Naši ljubi Gospoj presv. Sercu in angelju varhu. — Neka bolna oseba. — Terdovraten fant za prejemo ss. zakramentov. — Nevarno bolan duhoven za dušno in telesno pomoč priporočen Jezusu, Mariji, sv. Jožefu.

Zahvale.

Preserčna zahvala Mariji Pomočnici in sv. Ani za naglo uslišanje! Že so mi življenje odpovedovali, po opravljeni sveti maši k sv. Ani in Materi Božji pa se je ozdravljenje naglo povračevalo. Hvaljen bodi dobrotljivi Bog v svojih Svetnikih!

Franciška Velikana.

Listek za raznoterosti.

Bogastvo in program dijaške mize. Naša dijaška miza žuga bogata biti! S čim? Je no: z dijaki. Dan na dan prihajajo, po večem taki, ki je škoda se jih odkrižati. Bilo je preteklo šolsko leto več ali manj podpiranih čez 160, in sicer 129 gimnazijcev, 15 pripravnikov, 7 iz obertniške šole, 8 iz začetnih šol in nekaj malo realcev in orgljavcev, katerih 1, silo priden, je une dni umerl za davico (Bog mu daj večni mir!). Gimnazijci so razun prav nezatnega

števila vsi dobro zveršili, 18 izmed njih (večinoma njih iz spodnje gimnazije) je odličnjakov ter so morali, hočeš — nočeš — male premije dobiti. Upamo, da neko številce naših dijakov gre zopet letos v bogoslovje, ako ne odnese kterega kregulj z „rudečo kapico za Grintovec.“ Eden verlih visokošolcev, prav izversten sodelavec „Zgod. Danice“, je umerl preteklo leto — Bog mu daj večni mir in pokoj; utegne pa dunajska „Danica“ dobiti kacega naslednika, ki nam tudi ni bil tuj. A prospòs: Naši nekdanjci, sedaj Amerikanci, so nekako umolknili, so nemara slovenščino pozabili?...

Ker smo v začetku sprožili besedo o „bogastvu“, naj povemo, da za nektere dni mesca julija je bilo treba šteti še 88 gld. 6 soldov v ljudsko kuhinjo. Kar je bilo skozi leto šteti, smo po večem naznaovali. Tukaj se mora financminister zatožiti, da je grešil — menda saj ne prederzno — na dobrotnost še živih in tudi že mertvih skladavcev „za spominek pokojnega provikarija dr. Ignacija Knobleharja.“ Ostalo je bilo po vsih opravljenih dolžnostih takrat nekaj forintov v hranilnici in ti so se tako pomnožili, da se je minister prederznil 50 gld. poslednje tedne obrniti za ss. maše za pokojnega Knobleharja*) in za srednje-afrikanski misijon, — 50 gld. pa je obrnil za naše dijake, ki bodo zaupljivo tudi „misi-jonarji,“ doma ali na tujem, kakor jih je že njih lepo število, — in verhu tega ostane nekaj zaloge za ne- previden slučaj. Prizanesite!

Tako tedaj nismo nikomur nič dolžni, razun: Bogu naj višjo hvalo, in zahvalo čez vse blagim in dragim dobrotnikom, ki ste zopet preteklo šolsko leto mnogim mladenčem naše ljube domovine pomagali k omiki in upamo, da tudi k poštenosti in čednosti.

Prihodnje šolsko leto jih bo menda vendar Kranj nam kaj pobral? Sicer je slaba náda, ker novi tako obilno terkajo na vrata; prejšnji pa so se večinoma poslavljali s priporočevanjem: „še — pa le še!“ — Zdaj bode cvetla jejda, molite in prosite Boga, fantje, da bi je tudi drugod toča ne pokresala, kakor pri Šentvidu; potlej bodo tudi za Vas dobre čebelice zopet nabirale lepega zernja. — Slava prijateljem šolske mladine!

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: Stari prijatelj in dobrotnik 12 gld. — Dober prijatelj 2 kroni. — Preč. g. kanonik in zlatomašnik Anton Urhas 4 gld. za modre dijake, želeč, da bi mnogi iz teh bili vredni mašniki in tudi zlato mašo doživeli. — Nektere dobre roke 30 kr. — N. 5 gld. in 1 gld.

Za sv. Detinstvo: Zbirka za l. 1894. 5 gld. 52 kr. po č. g. J. Zupanu duh. past.

V dobrovoljne namene Matere Božje: Neimen. 2 gld. 25 kr.

Za katoliški dom v Ljubljani:)** Gosp. Josip Ožura 5 gld. — Gosp. Janez Wolf 2 gld.

Za misijon v Mariannhillu: Č. g. vik. Karol Čigon 2 gld.

*) Sanjalo se je ministru neko noč prav živo o njem in poiskal je vsled tega dotično knjižico ter storil, kakor se izpo-veduje.

Vr.

**) Treba bo te prekornostne naprave resnobno se lotiti, da se izplača, kolikor je največ mogoče, in za stanovanja vrvná.